

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3382/2022. (X. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Mfv.II.10.097/2021/5. számú ítéletével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Keszei Gergely ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Kúria Mfv.II.10.097/2021/5. számú ítéletével szemben. Alkotmányjogi panaszában kérte a Kúria ítélete alap-törvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy tényállása szerint az indítványozó 1999. március 1-je óta állt az alperes alkalmazásában közszolgálati jogviszonyban. Az alperes az indítványozó jogviszonyát 2011. május 31. napjával a kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. évi LVIII. törvény 8. § (1) bekezdés *b*) pontja alapján indokolás nélkül megszüntette, mellyel szemben az indítványozó keresetet terjesztett elő. Miután az indítványozó keresetét jogerősen elutasították, felülvizsgálati kérelemmel élt, s ennek nyomán a Kúria a másodfokú bíróság ítéletét az elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.
- [3] A megismételt eljárásban első fokon eljáró Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 80.M.150/2017/115. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg az indítványozó jogviszonyát, mivel az indítványozó az egészségügyi állapota miatt jogszerűen tagadhatta meg a munkavégzést. Az elsőfokú bíróság kötelezte ezért az alperest az indítványozó eredeti munkakörben történő továbbfoglalkoztatására, valamint az elmaradt illetmény, cafatéria juttatás, mozgóbér és ezen összegek után járó kamatok megfizetésére. Az elsőfokú bíróság levonásba helyezte a máshonnan megtérült jövedelmet, így az álláskereső járadék összegét, a más jogviszonyban töltött időre eső illetmény összegét és a rehabilitációs járadék összegét. A felek fellebbezése nyomán eljáró Fővárosi Ítéltábla 2.Mf.31.283/2020/10. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet az összegszerűségek vonatkozásában, valamint a kamatfizetés kezdő időpontját illetően részben megváltoztatta, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [4] A másodfokú ítélettel szemben az indítványozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. Felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet megváltoztatását kérte oly módon, hogy a Kúria állapítsa meg, hogy az indítványozó részére a per időtartama alatt folyósított rehabilitációs ellátás összege nem számítható be megtérült jövedelmeként, így annak összegével az elmaradt illetményének összegét kérte felemelni, illetve helyesen megállapítani. Kérte egyúttal az alperes kötelezését arra, hogy felülvizsgálati kérelmével érintett követelése után az alperes kamatot, valamint perköltséget is fizessen. Kérte továbbá, hogy a Kúria állapítsa meg, hogy a per alatt a részére összesen folyósított rehabilitációs járadék összegéből a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 2020. december 31-ig hatályos 10. § (2) bekezdés *b*) pontja alapján három havi ellátásnak megfelelő összegű ellátás levonás nélkül megillette, 2021. január 1-jétől kezdődően pedig a hivatkozott jogszabályhely hatályon kívül helyezésével megszűnő kereseti korlát eltörlése folytán a részére folyósított rehabilitációs járadék összege jövedelmi korlát nélkül teljes összegben megilleti őt, ezért elmaradt jövedelmét nem, illetve csak részben lehet csökkenteni. A Kúria döntésében a másodfokú ítélet felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érintette, az elmaradt illetményt meghaladó kereseti kérelmet elutasító rendelkezést helybenhagyó döntést hatályon kívül helyezte, és az alperest további 89 739 forint illetmény megfizetésére kötelezte, egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A kúriai ítélet szerint az indítványozó alappal hivatkozott arra, hogy 2021 januárjától nem kellett levonni a rehabilitációs ellátás összegét, ami a másodfokú bíróság ítéletének meghozataláig terjedő időre (2021. január 1-jétől március 4-éig) további 89.739 forint illetmény megfizetését jelentette a felülvizsgálati kérelemben foglaltak szerint. A Kúria

szerint ugyanakkor a rehabilitációs járadékot, mint megtérült jövedelmet levonásba kell helyezni az elmaradt ellátmány összegéből, ezért az indítványozó ezzel ellentétes álláspontját megalapozatlannak tekintette.

- [5] Az indítványozó szerint a Kúria ítéletével sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz való joga. Az indítványozó megítélése szerint a Kúria az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposággal nem vizsgálta, arról nem adott számot, döntését nem indokolta mindenre kiterjedően. Álláspontja szerint a Kúria ítélete sérti a tisztességes eljáráshoz való jogát, mivel a Kúria ítélete „nem tartalmaz még csak az utalás, vagy említés szintjén sem hivatkozást, álláspontot arra vonatkozóan, hogy a felperes felülvizsgálati kérelmében részletesen hivatkozott a 3/2014. (III. 31.) KMK véleményben (a továbbiakban: KMK vélemény) foglalt abban, illetve a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályi rendelkezések és a releváns Kúriai joggyakorlat vonatkozásában mi a Kúria álláspontja a »Jogerős ítélet« jogszabálysértő mivolta vonatkozásában, melynek során a felperes számos anyagi és eljárásjogi jogszabály megsértésére hivatkozott felülvizsgálati kérelmében, melynek alapján pedig joggal bízhatott abban, hogy felülvizsgálati kérelme alapos lehet a felülvizsgálati eljárás során.” Az indítványozó a Kúria ítéletével kapcsolatban sérelmezte, hogy a Kúria nem indokolta meg, hogy „milyen jogszabályi rendelkezés alapján jártak el »a bíróságok helytállóan« és »vették figyelembe számításuk alapjául« hivatalból az alperes összegszerű indítványának (ellenkérelmének) hiányában is mind az első mind a másodfokú eljárásban a felperes részére betegségi ellátásként kifizetett rehabilitációs ellátás összegét, mint megtérült jövedelmet”.
- [6] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése értelmében pedig a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [7] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó a sérelmezett kúriai ítélettel zárult ügyben felperes volt [Abtv. 27. § (2) bekezdés *a*) pont], számára bizonyos tekintetben hátrányos döntés született, s a perben a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette. A magánszemély kérelmező ekként alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége fennáll.
- [8] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az indítványozó az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben előterjesztett panaszában (a Kúria ítéletét az indítványozó jogi képviselője 2022. január 11-én vette kézhez, az alkotmányjogi panaszt postai úton 2022. március 10-én nyújtotta be) a bírósági eljárást befejező, rendes jogorvoslattal nem támadható kúriai ítéletet támadta.
- [9] Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását [ld. pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]]. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [10] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a kúriai ítéletet az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében garantált tisztességes eljáráshoz való jogába ütközőnek tartotta. Szerinte a Kúria nem bírálta el, hogy alperesi kérelem állítólagos hiányában volt-e lehetőség a munkaügyi perben a felperest megillető elmaradt illetmény összegének csökkentésére. Ennek kapcsán sérelmezte, hogy a Kúria indokolásában nem reagált az alperes felülvizsgálati ellenkérelmére tett felperesi észrevételek vonatkozásában a KMK véleményre való hivatkozással. Alapvetően pedig azt kifogásolta, hogy a Kúria nem indokolta meg, milyen alapon vették figyelembe az eljáró bíróságok az indítványozó részére kifizetett rehabilitációs ellátás összegét megtérült jövedelemként. A Kúria ítéletében ugyanakkor rögzítette, hogy a jogerős ítéletet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 275. § (2) bekezdése alapján csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta felül. Ezzel együtt is a felülvizsgálati kérelem nyomán a vonatkozó jogszabályok alapján kifejezetten állást foglalt a rehabilitációs ellátás jövedelempótló szerepéről. Megállapította továbbá, hogy az elsőfokú bíróság alperesi ellenkérelem alapján

vette figyelembe számítása alapjául az ellátási összegeket, s e tekintetben az elsőfokú ítéletet a másodfokú bíróság helybenhagyta.

- [11] Erre figyelemmel az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelme tekintetében az indítványi kérelem tartalmát illetően arra a megállapításra jutott, hogy az indítványozó valójában nem alkotmányosság problémát tárt fel, hanem a Kúria, illetve a perben eljáró bíróságok jogértelmezését kifogásolja. Az indítványozó kérelme végső soron arra irányul, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági állásponttól eltérően értékelje a rehabilitációs ellátás jövedelempótló szerepének jogi megítélését, illetve a konkrét perben megtérült jövedelemként való beszámítását. Az Alkotmánybíróság jogköre az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja és az Abtv. 27. §-a értelmében arra terjed ki, hogy kiküszöbölje a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenességet. Következétes gyakorlata értelmében az Alkotmánybíróság a bírói döntés iránya, illetve a bírósági eljárás felülbírálatára azonban már nem rendelkezik hatáskörrel. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ából következően nem tekinthető általános felülbírálati fórumnak. A rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések önmagukban nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasz előterjesztésére (lásd: 3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]). Az indítvány a Kúria eljárásával összefüggésben nem vetett fel alapvető alkotmányjogi jelentőségűként értékelhető kérdést, vagy olyat, amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét. Az alkotmányjogi panaszban foglalt érvek alapján ezért nem állapítható meg, hogy a kúriai ítélettel kapcsolatban az Abtv. 29. §-ában szereplő feltételek fennállnak.
- [12] 3. Mivel a fent kifejtettek szerint az alkotmányjogi panasz nem tett eleget a befogadhatóság Abtv. 29. §-ában előírt feltételének, az Alkotmánybíróság azt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2022. szeptember 27.

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/846/2022.

